

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
išeina kas Pėtynėia.
Kaštroja ant metų \$2.00,
Lietuva 3 rub., Susivien.
L. R. K. A. sąnariams \$1.50.

ADVERTISING PRICES:
Per page a week \$0.50
Odds ad in blocks 1.50
Odds ad for many 15.00

Korespondencijas ir pinigus
siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" --- THE STAR
published every Friday at 15 West
Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
Rev. A. Mikulas, Pres. and Sec'y.
J. Skirmant, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year
to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
One inch once \$ 5.00
One inch one month 1.50
One inch per year 18.00

All communications must be addressed to:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF A. **Savaitinis Katalikizkas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje** Entered as second-class matter Dec. 19, 1908, at the Post Office at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 39 **SHENANDOAH, PA., 25 D. RUGSEJO (SEPTEMBER) 1908 M.** **Metai VIII**

Neklausykim Begeđziu Melagiu.

Visi mūsų Susivienijimo nariai žino jau, kad Chicago „Kataliko“ savininkas su savo sėbrais dėl savo naudų nori sukelti ermyderi mūsų organizacijoje. Bet kas keista labai, tai Tananevičiaus begėdytė. Jis tvirtina tokius daiktus savo gazietoje, kurie kiekvienam yra žinomi kaip aiški melagystė. Paveizdan jis rašo, būk nebuvę peržiūrėjimo knygų per seimą. Tuom tarpu visi delegatai gerai atneina ir „Zvaigždėje“ viešai pagarsino, kad knygos buvo atrastos tvarkoje ir padėkavo Centro sekretoriui Krušinskiui už gerą knygų vedimą. Tananevičius su savo sėbrais nori mus visus kvaliaais apšaukti ir ikalbėti savo gazietoje, kad tas neteisėybė.

Kitas dalykas. Kaltina tie rėksniai kun. Kudyrką už tai, ką jis priėmė dovanas nuo seimo už savo darbą. Girdi perdaug 35 dolerių padovanota kun. Kudyrkai. Tuom tarpu patys per seimą, gerai atsimeinu, rėkavo ir maldavo kun. Kudyrkos Chicagoje, kad apsilimtų tarnauti Susivienijimui už tą šimtelį dar metus. O per Worcester'o seimą ar buvo kas priešingas kun. Kudyrkos dovanoms? Bet dar vieno dalyko klausiu. Kur buvo tie rėksniai, kada kun. Kudyrką su kun. Miluku ir kitais tiek darbovis laikė kelį metų pruvų su tautiečiais? Tada Tananevičius ejo už mūsų priešus tautiečius. Mislijo gal tada, kad Kataliku Susivienijimas žlugęs. Pamates-gi, kad katalikai neprapuolė, jis dabar panevalia nori užsimesti mums su savo raštapa laikiu. Kad Chicagoje tautiečiai seimą laikė, tai Tananevičius nepriėmė nei nuo savo geradėjo kun. Kraučūno (drauge ir kitų Chicago's klebonų) atsiliepiamo už katalikus. Per „Zvaigždę“ tik galėjo tie klebonai atsiliepti i katalikišką visuomenę. Kokiais akis turi Chicago's rėksniai dabar dergti „Zvaigždę“ ir kun. Miluką, be kurio net jie patys negalėjo susiformuoti i mūsų Susivienijimo kuopas. Juk tik dar per-

nal rudenį kun. Milukas, apleidęs savo statomą bažnyčią, per visą savaitę laikydamas Chicagoje yvariose parapijose prakalbais sudarė naujas kuopas ir patraukė šimtus sąnariu.

Kad ne tas kun. Miluko pasišventimas, ir seimo nebūtį galėję sulaukti pas save chikagiečiai. Ka-gi apturėjo užtai gerbtinas mūsų darbininkas? O-gi kada nuvažiuvom ant seimo, neleistajam, nei kun. Kudyrkai, pamaldai laikyti, nors juodu vyriausios mūsų organizacijos galvos. Sv. Jurgio klebonas norėjęs kun. Miluką kaipo kokį klierikų paimti tarnauti prie Misiu. Kad arci-vyskupų lydejo i bažnyčią, visi žmonės gerai pamena, kunigai Milukas ir Kudyrką ejo paprastom, civiliškom drapanom pasirengę. Tai buvo tylos protestas už nepripažinimą jų uredui prigulindios slydės. Nei žodeliu jie nesiskundė, davė visame kame giliuoti kun. Kraučūnui. Kun. Mikulas tyčia pasitraukė antrą dieną kun. Kraučūno namų bažnyčioje, nes būtų visgi turėjęs pasakyti jam, kad nuolatinis įsiveržimas i Susiv. viršaičių kunigų vietas nepagirginas. Tyrėjo kun. Milukas, tylėjome ir mes dėl šventos ramybės. Ka iš to padarė Tananevičia, kuris per seimą pasirodė kone pušė prabaščiaus sv. Jurgio klebonijoje? U-gi mėginio apjuodinti kun. Miluką prieš visuomenę už nebuvimą kun. Kraučūno bažnyčioje antrą dieną. Per visą tą laiką, kad kun. Kraučūnas valsiu pas save delegatus, svietiškius ir kunigus, visur pilna buvo klebonijoje Tananevičiaus. Netik kun. Miluką, ale ir kitus kunigus (o buvo jų daug) girdėjau skundžiantis, kad per Tananevičių negalėję jie nei pasišnekėti. Jei anais metais kun. Kraučūnas per „Zvaigždę“ reikalavo balso, kuri jam atsakė Tananevičius savo „Katalike“, tai kam-gi suvažiuavus nors kunigus svečius teip užleisti Tananevičium, kuris netik su kunigais, ale ir su teip žmonėmis nemoka padorliau pašnekėti: kad kiek, tai tuoį šoka su karčiamaškais žodžiais. Ar ne gėda buvo mums, visiems katalikams, kaip jis per seimą išdriso plūsti gerbiama kun. Petraitį? arba kad antrą dieną seimo kelė su savo sėbrais lermą? Taigi, ponai rėksniai, vietoje kaltinti kun. Miluką, Kudyrką ar Petraitį, susigėskite ir tylė-

kite. Dar jūs neturite jokio uredu Susivienijime, kiti dar tik pernai prisirašėte, o teip lermuojate. Kas per despotai šėitū iš jūsų, kad jūs ant kokio viršaičio išrinktų visuomenė, arba kad jūs' pilną papiktinimų gazietą išrinktų už organą? Išties, tada geri katalikai ir uolesni bei darbėstini kunigai turėtų panešti toki persekiojimą, kaip Prancūzijos katalikai.

Dar viena, blauriausia Tananevičiaus su jo gazietą veidmainystė! Paskutiniam savo numeryje paduoda jis neva skaitlines išmokiesties organui „Zvaigždėi“, ir susirietęs meluodamas, kašydamas pusdolerius kokius, norėtų padaryti netik organą, ale ir visą Susiv. vyriausybę vagimis. Visi Susiv. L. R. K. A. nariai gerai žino, kad mes mokame nuo seniai savo organo redakcijai po 75 centus per metus už kiekvieną siunčiamą mūsų organizacijos sąnariu „Zvaigždę“. Tą nusprendimą padarė ne Centro vyriausybė, ale delegatai per seimus, ir tai ne viena syki. Kada „Kataliko“ išleistojas, pamatęs mūsų augimą, pradėjo prieš mūsų limentis ir daryti visokių vaidus, tai per seimą Worcester'je visų delegatų vienu balsu nutarta, kad „Zvaigždė“ liktų organu 4-iems metams, mokant po 75 centus už kiekvieną siunčiamą egzemplioriu. „Zvaigždės“ redakcija kožną mėnesį pristato bill'ą, paduoda kiateki sąnariu siunčiama gazietą ir po pasirašymu prezidento ir kasos globėjų, kasierius išmoka pinigų. Jokių pusdolerių organo redakcija neima ir niekad os neėmė. Tananevičių rodyčiau užsidėti antrus akuliorius ir perskaityti seimo protokolus, o ypač Worcester'o seimo protokola. Menkos doros žmogus, kurs išdrista meluoti per akis, mėgdindamas pasiėpti toki dalyką, kaip seimų nutarimai.

Pamėdu, jis buvo siūles mums delegatams savo „Kataliką“ už pusdolerį per Newarko seimą, bet mes nei uždyką neimtumėme tokio laikraščio, kuris dėl sukelti mums vaidų teip begėdiškai apverčia viską viršum kojų.

Palaikymui mūsų organizacijos reikalingas tikrai krikščioniškas laikraštis, stovintis visada ant savo drūto pamato katalikystės, parodąs tikrą teisybę priešliams ir neprieteliams. Kad

ant Tananevičiaus negalima atsėdėti, parodo ir jo negražūs išniekinimas mūsų kunigų, kaip antai gerbiamo kun. Petraičio, kun. Saurušačio, kun. Kudyrkos, kun. Miluko, klier. (dabar kun.) Krušo ir tt. Dar gali būti organu katalikiškos organizacijos gazietą, kuri tiek išdergė garbingą mūsų dvasielkį, ypač tuos, kurie pasidarbuoja dėl visuomenės? Kitas dalykas. „Kataliko“ veidmainišką katalikystę parodo ir tas, kad su juomi vieną dūdą pučia valnamanių gazietos, o teipgi, kad jis atkartoja visą šiukšlyną melagystių, kurias leidžia ant mūsų gerbtino dvasiško vadovo socialistiška Šiakio „Viltis“. „Varnas varnai akūi nekerta.“ sako priežodis.

Taigi, Broilai ir Seserys, žinodami tą viską, nepaisykim mūsų vienybės priešų, nei jų garsinamų melagystių. Išstarkim papeikimą tokiems nenouramoms ir melagiams. Laikykimės savo brangaus katalikiško Susivienijimo. Kaip rašė dvasiškas vadovas, nesidukoms pasiežoti visokiems katalikų vardo priešams, kurie i linde i mūsų kuopas, tuoj skverbiai i viršaičius ir mislija paimti viską i savo naujo ir dėto apjuodina mūsų uoliausius darbininkus.

Tegyvuoją Susiv. L. R. K. A. Tegyvuoja ir tevadovaujia mums garbus kun. Milukas ir Kudyrką ilgiausius metus! Su gerų žmonių pagelba pakėlim teip savo organizaciją, tai neapleiskim, o dar labiaus ji užaugim!

S. Cepukaitis, Susiv. L. R. K. A. Centro kasos globėjas.

idant man dergtų šašlavyną, meldžiu, perstok i mano namus siuntinėti.

Kun. Petraitis, sv. Juozapo par. klebonas, So. Chicago.

Naujai prisirasze

- prie Susivienijimo Liet. R. K. A.
- 15 kuopa, Chicago, Ill.: Baltramiejus Juodis.
 - 33 Kuopa, Kensington, Ill.: Kazimieras Klimavičia. In III skyrių: Antanas Bučius.
 - 66 kuopa, Elizabeth, N. J. (Draug. sv. P. ir P.): Adomas Bučkus.
 - 87 kuopa, Allegheny, Pa.: Kotrina Kumbaraitė, Jonas Muzuna.
 - 94 kuopa, Westville, Ill.: I II skyrių: Magdė Valkienė; I III skyrių: Jonas Vilkauskas.
 - 103 kuopa, Rochester, N. Y.: Agota Brazalietė.
 - 106 kuopa, New York, N. Y.: Barbora Jociaitė.
 - 105 kuopa, Braddock, Pa.: Antanas Langvinis.
- K. Krušinskas, Centr. sekr.

Susirinkimai Kuopu Susiv. L. R. K. A.

Youngtown, Ohio, 63 kuopa laikys bertainį susirinkimą 4 d. Spalių, 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių 435 Andrews Ave. Meldžiu visus sąnarius susirinkti užsimokėti bertainę mokeski; teipgi ir noriočius prisirašyti prašau ateiti.

Kuopos sekr.

Wanamie, Pa., 75 kuopa laikys extra susirinkimą 27 d. Rugsejo, Berito svetainėje, 2 val. po pietų; meldžiu atsilankyti visiems, nes yra svarbus reikalai; nebūtki apsilėdė, kad nereiktų po kelis sykus jus šaukti.

Sekr. Ant. Petrauskas.

Rochester, N. Y., 103 kuopa laikys mitinga 4 d. Spaliu, tuojaus po pamaldų ir ant tos pačios salės.

Kaz. Andruškevičia, sekr.

Old Empire Rye

ya žysta ariekla, pdirbta sutinkant pilnai su Pennsylvanijos Cysto Maisto Instatais.

Empire Distillery Co.
352 Broadway, New York, N. Y.

Gera Naujiena visiems Lietuviams Katalikams.

Regiamės spaudinti didelę knygą: „Gyvenimai Sventųjų — visų metu“. Tai bus didžiausias išleidimas Lietuvos kalboje. Angliu ir prancūzų kalbose tokio dydžio knygos pasidavinėja po 5 dol., bet lietuviškas išleidimas kaštuos iš viršaus užsimokėjusius TIK 3 DOLERIUS.

Teje knygoje bus aprašyti gyvenimai kiekvienos dienos Sventojų patrono, bus teipgi daugybė paveikslų. Visas veikas turės per tūkstanti puslapių didžiausio formato. Bus tai trys syk' didesni knyga už Raštą sv. Naujo Testamento. Vardai tu, kurie išaugo užsimokės po 3 dol., bus atpausti prie tos knygos, kaipu prisidėjusiu prie to milžiniško veikalio išleidimo. Reikia žinoti, juog išleidimas tas kaštuos kelis tūkstančius dolerių ir vienas žmogus negali panešti tų kaštų. Vyriausiu redaktorium, išleidžiant tą knygą, bus kun. Mikulas, kuris ir visą išleidimą apsiėmė ant savęs. Jei prumeratorių atsisar pakaktina, tai galima bus atpausti prie tos knygos ir žymesnes mūsų bažnyčia.

Zodžiu, bus tai gražiausias papuošimas lietuvų katalikų žamū. Po atpaudinimui viso to išleidimo prekė bus pakelta iki 5 dol., dabargi tuojaus prisidėjusiems prumeratorių tik trys doleriai. Taigi lietuviai katalikai, kuriems rūpi tikėjimo ir lietuvystės labas, paskubinkite su savo prumeratorių prie išleidimo to veikalio. Pinigus siųsti reikia ant antrašo:

REV. MILUKAS, SHENANDOAH, PA.

BOTTLED BEER

Jeigu geri alų, tai pabandyk Columbia alaus. Pastiprinantis gėralis yra teipjau reikalingas, kaip pastiprinantis valgis

COLUMBIA ALUS

ramis troškuli ir atgavjis tave. Parduvinėjamas puse pantės baknosė.

Ofisas: 110 So. Main St. Shenandoah, Pa.

TURKU SULTONAS.

Nepavydėtinas yra gyvenimas turku sultono Abdul Hamid'o, kuris neseniai matės priverstas suteikti savo žemei konstituciją. Visą savo gyvenimą perleides palociaus mūruose, jis tik dabar po konstitucijos suteikimui kelis kartus pasirodė viešose vietose. Abdul Hamid'as yra žmogus 66 metų amžiaus, sudžiūvęs, silpnas, ant kurio veido matyti, kad nemažai rūpesčių ir baimės perleides savo gyvenime. Kada metuose 1876 jis užliopė ant valdono sosto, jis tuojuos pagal turkų būdą uždare palociaus rūmose visus savo artimus vyriškus gimines, idant tieji kartais nepaveržtų iš jo sosto. Sitie uždarytieji giminės, nors aštriai sergiami, yra pavojumi per visą sultono gyvenimą; ant tarnų ir sargų nėra ko daug pasitikėti; daugybė jo pačių jam neturi melės, tiktai baimė. Užtai nedėvai, kad sultono dienos praeina tiktai apsiserėgėjime nuo pavojų.

Puiku savo palociu ant Bosporo pakraščio, vieną iš gražiausių rūmų pasaulyje, sultonas apleidė vien dēto, kad jame nesijautė saugus nuo kokio užpuoliko bombos. Palocius, kuriame dabar gyvena, yra tikra tvirtynė ant akmenų kalnelio viršūnės. Iš šio sultonas išėina paprastai tik sykį ant metu, idant atlikti nekurią mahometoniško tikėjimo priderysnę. Tame palociuje sultonas prilaiko apie 12 tūkstančių šeimos: yra šia jo haremas su apie 3,000 pačių, kurias sergia 300 eunuochų ir patarnauja apie 1,000 tarnų; 400 muzikantų padeda linksniau laiką; perleisti; virėjų yra apie 400 ir beto 60 gydytojų ir 30 aptiekorių.

Tarp sultono sargų yra čekestai, syrai, albanai, grekai. Patys artimiausi sargai permainingai kas savaitę, idant geriau apsaugoti nuo suokabininkų. Teip sergiami viskas, kad jokia svetima ypata nė iš tolo neprieidžiama prie palociaus. Patys ministeriai, turėdami reikalą palociaus dvare, turi pasiminti ypatingą raštą nuo paties sultono.

Sultono valgiai verdami ypatingo virtuvė, kurioje virėjas užrakinamas. Valgiai sudedami iš sidabrinius indus ir užpečtyjami. Vyriausias tarnas inėja juos sultonui ir po jo akių atlauzęs pečėti, paragauna nuo kožno valgio po šaukštą. Tada tik sultonas persitikirina, kad valgiai neužnuodyti ir išdrįsta valgyti.

Teip gyvenant, sultonui pragyvenimas kaštuoja apie 20 milijonų dol. per metus. Tečiaus pinigų jam netrūksta, nes jis turi begales privačių savasčių. Beje, apie pusė visos Bagdad'o provincijos yra sultono turtais; be to beveik visas Jordano upės įkionis Palestinoje yra jo savastimi.

Nors palocius ir tarnai žiba auksu ir sidabru ir viskas kuopulkiusiai itaisyta, tečiaus patis sultonas dėvi tiktai paprastus rūbus europėjiško pasiuvimo, su augštu raudonu turbanu ant gal-

vos. Snekama, kad po tais rūbais sultonas dėvi šarva, kuris gintų jį prieš kokio užpuoliko peilį.

AUGSCIAU IR AUGSCIAU.

Visi mes stengiamės lipiti augštyn socialialkomi kopėčiomis ir atsiekti ta laipsni, ant kurio kiti stovi. Tasai pasistengimas yra pagirtinas, pakol turime savyje reikalingą tam lipimui gabumą ir jėgas; tečiaus matom daugelį pasistengiant perviršyti savo kaimynus paviršintiniu tiktai išrodymu ir nudavimu. Tasai nudavimas buvo praputimui ant turto ir sveikatos ne vienam jau žmogui. Rūpinkis ir niekadus savo dieniniame gyvenime neduok kūnui nusilpnėti. Kaip veik patėmysi, kad negalį valgyti ir sumalti tiek valgio, kiek kūnui reikia išlaikymui savo jėgų, tai vartok Triner'o Amerikoniską Elixirą iš Bitter Vyno. Tasai priduos veiklumą visiems organams ir padarys juos gana drūtais nudirbimui savo darbo. Ta gydulė naudinga visokiose ligose, kur apreiškia valgio nenoras ir jėgų nykimas. Aptiekose. Jos. Triner, 616—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

SPRINGFIELD' O LIETUVIAMS.

Kas nori turėti gražiai pasidėta sūtą, t'ėina pas Juozą Tačilaiską, 701 E. Mason St., Springfield, Ill.

Tabele Menesines Mokesties
ant padidintos Susiv. L. R. K. A. posmerieties 250 ir 500 dol.

AMŽIAUS METAI	Mėnesinis Mokestis	
	už \$250	už \$500
16—19	26	47
19—20	27	48
20—21	28	49
21—22	29	50
22—23	30	51
23—24	31	52
24—25	32	53
25—26	33	54
26—27	34	55
27—28	35	56
28—29	36	57
29—30	37	58
30—31	38	59
31—32	39	60
32—33	40	61
33—34	41	62
34—35	42	63
35—36	43	64
36—37	44	65
37—38	45	66
38—39	46	67
39—40	47	68
40—41	48	69
41—42	49	70
42—43	50	71
43—44	51	72
44—45	52	73

Inžangos mokestis

50c nuo 16 iki 25 metų.
75c nuo 26 iki 30 metų.
\$1.00 nuo 31 iki 35 metų.
\$1.25 nuo 36 iki 40 metų.
\$1.75 nuo 41 iki 45 metų.

Ant paduotos posmerietės užsirašę nariai laiko susirinkimus kas mėnuo ir siūnčia kas mėnuo mokestį. Jų mokestis turi būti laikoma skyrliu nuo pirmojo skyrliaus.

Jokios operacijos, skaudėjimo ar pavojaus. Pagelbėti ir ligėjimas.

RUPTURS greičiau ir visiškai išgydyti per mano elektrikal-kemišką būdą. Igydyti diržo nešioti nebereikia. 400 kvėlinų per minutę. — Atsiuk 20c marke ir gausi už dykta knygtę su pavėjais apie rapturą.

Dr. Alex. O'Malley
Esperitas gydyme rapturos vyru, moteru ir vaiku, be peilio ir operacijos.
158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Siene ofne būkaišė latvetai ir senkaišėi ir kur šias gramatas įpralote siūti.

REILALINGA TARNAITE
\$10 ant mėnesio su skalbimu, be skalbimo \$8 ant mėnesio. Turi mokėti lenkiškai ir angliskai. Atsisaukti iš „Zvaigždės“ drukarne.

PASARGA.
Kurie nori įgti knygtę, apviečiančią tikėjimo dalykuose arba gimoms su bedieviais, kaip augelis mūs' užklausa, tepareikalauja iš „Zvaigždės“ spaustuvės: „Paklydėliai“, garbaus autoriaus kun. Geručio. Nedidelė tai knygtelė, bet labai naudinga kiekvienam katalikui. Neprašyti būtu ir patiems paklydėliams įją perkėčius. Prekė 10 centų.

Ant pavieto išdindinko balsuok už

Thos. J. Higgins iš Shenandoah.

Užsirašykite
„Z v a i g ž d e“

Centro Vyriausybes
Susivienijimo Lietuv. Kat. Am. Adresai.

Drausiskas vadovas:
Kun. Mikulas, Shenandoah, Pa.
Prezidentas:
Kun. V. Kudyra, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.
Vice Prezidentas:
Izidor. Naušieda, 917 33rd St., Chicago, Ill.

Kasierius:
K. Radzevičius, Shenandoah.
Sekretorius:
K. Krūšinskas, 48 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Kasos gėbėjai:
S. Čepukaitis, Shaft, Pa. ir Kar. Valukonis, Duryea, Pa.
Knygias:
Kun. V. Vizgrida, Box 1053, Plymouth, Pa.

Augčiausiasis sūdas:
Iš Chicago, Ill.: kun. Petraitis, Kun. Skrypa, Iš Westville, Ill. Juozas Bizauskis, ir iš Edwardsville, Pa. Juozas Kustpas.

Adresai Kuopu Sekretoriu Susiv. L. R. K. A.

- Kingston, Luz. Co., Pa.
- Jonas Kušinskas 218 Slocum ave.
- Forest City, Pa.
- Vincas Zvackas, P. O., box 336
- Elmhach, N. J.
- Dom. Brzwickas, 70 Wall str.
- Shenandoah, Pa., Dr. V. M. Val. Tam. Krūšinskas, P. O. L., b. 6
- Shenandoah, Pa. Tr. Mac. Rok.
- Jedzia Pranašički, 37 W. Oak str.
- Plymouth, Pa.
- A. Urbanavičius, 320 River str.
- Pittston, Pa.
- L. Šeporaitis, 10 Mill Hill
- Cleveland, Ohio
- J. Šašius, 1399 E. 41-st St.
- Philadelphia, Pa.
- J. Greicius, 1608 Ferry Ave.
- Canada, N. J.
- Waterbury, Conn.
- Jon. Kasakauskas, 37 Summit str.
- Shamokin, Pa.
- Vincas Stokūnas, 1578 Tiega str.
- Baltimore, Md.
- Juozas Vaidulickas, 658 W. Sarato
- Pittsburg, S. S. Pa. [ga str.
- V. Kadišus, 3014 Carson st.
- Chicago, Ill.
- Jai. Jurevičius, 883—82-th str.
- Chicago, Ill.
- Ant. P. Gerušinskas, 831 N. Mansfield ave.
- Wilkes-Barre, Pa.
- Kaz. Kušinskas, 369 N. Washington St.
- Norhampton, Mass.
- Povilas Viršokas, 166 Pleasant str.
- Philad. Pa., D.L.K. Gėdmi. kib.
- A. J. Gudaitis, St. George Church cor. Salmon & Venango stis.
- So Boston, Mass.
- P. Mikalauskas, 320 W. Broadway,
- Exeter, N. H.
- Jeremimas Balaševičia, 56 Winter st.
- Hastings, Pa.
- Mikolas Sivickas, P. O. Box 233.
- Minersville, Pa.
- Juozas Staknevičius, P. O. b. 507
- Beaverdale, Pa.
- Jonas Zimerskis, P. O. b. 48, Cam-
- Lewiston, Me.
- D. Balašius, Box 190.
- Minersville, Pa.
- Rev. V. Dargis, P. O. Box 516.
- Luzerne, Pa.
- M. Motiejūnas, 303 Walnut str.
- Cumbola, Pa.
- Antanas Kalaševičia. — —
- Seranton, Pa.
- J. Nagelvis, 1250 Philo str.
- Mahanoy City, Pa.
- J. Jurgelėvičius, 613 W. Mahan. str.
- Ansonia, Conn.
- K. Burkauskas. — Hunter str.
- Kensington, Ill.
- A. Drągelis, 18223 Indiana Ave.
- 2nd floor, Chicago, Ill.
- Cincinnati, Ohio.
- J. Dubauckas, 1138 Gest str.
- McKees Rocks, Pa.
- J. Parcevali, P. O. Box 225.
- Newark, N. J.
- A. Laužemis, 180 New York ave.
- Oregon City, Oregon.
- K. Krūšinskas, 318 4-th Ave.
- Homedstead, Pa.
- Boles. Malibankas, 308 4-th Ave.
- Mahanoy Plane, Pa.
- J. Andzas, P. O. b. 111, Frackville, Pa., Schuykill Co.
- Shenandoah, Pa.
- Adm. Adomaitis III E. Centre str.
- Worcester, Mass.
- Ant. Ciginauskas, 462 Millbury str.
- Brooklyn, N. Y.
- K. Krūšinskas, 48 Grand Str.
- Portchester, N. Y.
- Jon. Ivanuskas 41 S. Main str.
- Haverhill, Mass.
- D. Januševičis, 77 River str.
- Paquonock, Conn.
- J. Kravonakis, P. O. Lock b. 19
- Sugar Notch, Pa.
- V. Simkoniš, P. O., b. 37
- Mc Carmel, Pa.
- Petrocukvičius, 14 S. Maple str.
- Cambridge, Mass.
- J. Tamulynas, 37 Jefferson str.
- Reading, Pa.
- A. Jakūčionis, 434 Minor str.
- Cleveland, Ohio.
- N. Martišauskas, 1728—38-th

- New Philadelphia, Pa.
- Leikvežis, Box 61, Silver Creek, Pa.
- Lawrence, Mass.
- Mik. Norkeinas, 162 Prospect str.
- Shafhook, Pa.
- J. Balašius, 46 Sheridan str.
- Grand Rapids, Mich.
- M. Reklaitis, 341 Hamilton st.
- Berline, Pa.
- S. Sasačaitis, P. O., b. 33
- Brooklyn, N. Y.
- Jos. Graūlis, 143 Berry str.
- Exeter Borough, Pa.
- M. Laušinkaitis, 728 Luzerne Ave
- Carris Bar, A. O. Dist., Md.
- A. Radavskas, 2 Hazel str.
- Gallatin, Pa.
- P. Jogis, P. O. Box 108
- Kaša William, Pa.
- Duryea, Pa.
- K. Valukonis, P. O. b. 91
- Sheboygan, Wis.
- V. Trepanaitis, 1008 Indiana Ave
- Newtown, Ohio.
- K. Kušinskas, 432 Andrew ave.
- S. Botthelem, Pa.
- G. Totoraitis, 219 New Str.
- Shenandoah, Pa. Ritos dr.
- Uraša Augustaitis, 15 W. Oak str.
- Elizabeth, N. J.
- K. Vaidulėvičius, 133 Clarke Pl.
- Bentleyville, Pa.
- J. Gaikūckas, P. O., b. 01
- Elkville, Pa.
- S. Mazietis, P. O. Box 107
- Union City, Conn.
- Edas Augustaitis, P. O., b. 56
- Ashley, Pa.
- Juozas Boblius, 136 So. Main str.
- Coyne, Pa.
- St. Malinauskas, Box 31,
- Shenandoah, Pa.
- Newton Upper Falls, Mass.
- Longinas Baronas, 154 Linden str.
- Hudson, Pa.
- Pov. Marčiulionis, P. O. Box
- W. M. Penn, Pa.
- S. Čepukaitis, Shaft, Pa. P. O.
- Wanamie, Pa.
- A. Petrasas, Box 44.
- Contra, Pa.
- Petras Krokūlikas, Box 4.
- Swoyers, Pa.
- Ant. A. Keriševičia, Box 35.
- Duhois, Pa.
- P. Sienaukas, 804 Washington ave.
- Sag Harbor, L. I. N. Y.
- K. Bortušius, P. O., b. 184
- Exton, Pa.
- J. Naujokas, P. O., b. 101
- Shenandoah, Pa. L. P. F.
- V. Balašius, 17 N. Gilbert str.
- S. Louis, Mo.
- W. Christman, 1455 S. 2-nd str.
- Seranton, Pa. (Dr. Šv. Jurgio Kae. Kumpikas, 633 Well str.
- Meridan, Conn.
- K. Bortušius, 61 Pine str.
- Chicago, Ill.
- John Sherpa, 4540 Hermitage ave
- Plymouth, Pa.
- John Kuntorius, 177 E. Main str.
- Alberthury, Pa.
- Joe Mikulaitis, 1537 Robeson str.
- Girardville, Pa.
- Amsterdam, N. Y.
- J. Mikulaitis, 1414 Hopkins
- Hartston, Pa.
- Jon. Žilinskas, P. O. Box 426.
- Waterbury, Conn.
- Jos. Alonšas, 708 Bank St.
- Valparaiso, Ind.
- A. P. Baltutis, 707 Freeman str.
- London, Pa. (Dr. Šv. Jono Kr.)
- V. Bortušius, 469 Northampton s.
- Westville, Ill.
- J. Balašius, box 32
- So. Boston, Mass.
- A. Staknekas, 133 Silver str.
- Gilberton, Pa.
- Loventro, Mass. (Dr. Šv. Estab.) (na Marcinėvičius, 14 Bradford Str.
- Meinija Javokaitė, 8801 Saginaw.
- Chicago, Ill. (Šv. Jurgio/Giedorio. Bol. Janušankas, 3345 Auburn Av.
- Chicago, Ill. (Vysnaitis) Wm. Sabaliauskas.
- 1130 So. Oakley Ave.
- Chicago Ill.
- Alek. J. Lemont 166 W. 18-th Str.
- Duquesne, Pa.
- M. Vitaras, P. O. Box 353
- K. Bortušius, N. Y.
- K. Ederičkius, 232 Joseph ave.
- St. Clair, Pa.
- Mag. Misonis, P. O. Box 216
- Bradock, Pa.
- J. J. Bortušius, 728 Washington A.
- New York City, N. Y.

Knygne Susiv. L. R. K. A.

- randasi šios knygos:
- "Tvyne", 1890—1890 m. 51.30
- Būdas Senovės Lietuvių, S. Daukantas 40
- Lietuviai Amerikoje, Jr. Jonas 1.00
- Kelionis Europoje kun. J. Januško 2.00
- Kun. A. Burba, jo darbai ir gyvenimai 15
- Melaga mūsų vaistinykystelė, Dr. Basonavičius 40
- Lietuviška Kristomatija 40
- Paėjimas Lietuvių Tautos, gr. Leiva 30
- Įankvėryš Senovės Lietuvos, kun. A. Mikulu 40
- Pajauta 40
- Petras Zemaitis (vertimas) 10
- J. J. Bortušius Darboto biografiškai 70
- Naktys, E. Kūdas Jungo 20
- Kražių šėrybė 10
- Europos istorija, parašė Freeman 10
- Gipsinis Jotis, perspaudimas iš Tev. 10
- Maitinys ir šėrybos 20
- Dievai ir Gražina, Mick. 25
- Kuoli Eronos gyvenimas 15
- Priejo ovylietas, gila drama 15
- Jonas iš Kempis ir Šilko 10
- Koradas Valerodas, Mick. 10
- Dogmatas apie pragarą 25
- Lietuv. traktiškos studijos, Basana 50
- Gramatika Lietuviškos kalbos, parašė P. Kraušins 35

„Visi Jūsų vaistai pasirodė pasekmingais. Esu visai užgančintas iš jų pasekmės.“
Jos. F. Hanak, St. Mary's Seminary, La Porte, Texas.

Ar Turi Skaudėjimą Strenose?

Ar esi išbalęs ir ar tavo veidas išbrinkęs? Ar skauda kojas? Ar esi nusilpėjęs? Ar tavo šlapimas labai rudas ir ar nejauti skaudėjimo prie jo išliejimo? Ar tavo kvapas netrupas? Jei taip, tai kokias nors nedagalę yra Inkstuose arba Kepenyse. Tokiame atsitikime žinok apie tai, juog

SEVEROS
Vaistai Kepenims ir Inkstams

yra tavo geriausias draugu. Pamėgink nors vieną bonkute ir persitikirink. Gyvenimas ant tyro oro ir tie vaistai sujungti sykiu su tavo paties rūpesčiu išnakiš priežastį tos ligos. Kaina 75c. ir \$1.35.

„Jūsų vaistas: Kepenimis ir Inkstams, kurio suvartojau vieną bonkute, teip pagelbėjo, kad galvos svaigimas visiškai pranyko. Jūsų Gyvasties Balsamas, kurį neseniai parsigabenau, teipogi pasekmingai gydo. Nemalimas ir kitoki apsirėiškimai nesveikaotos pranyko.“
Jonas Kasparek, Deweyville, Texas.

AR MALIMO ORGANAI DIRBA GERAI?

Jeigu ne, padaryk teip, kaip p. Kasparek. Pasirūpink padėti gamtai jos darbe. Parsitrauk sau bonkute

Severos
Gyvasties Balsamo.

Vartok jį sulyg užrašo, o trumpame laike pasijusi visai kitokiu žmogui. Yra tai sustiprintojas, čystijantis ir atnaujiantis. Kaina 75 centai.

AR TURI GALVOS S AUPEJIMĄ?

Galvos skaudėjimas yra tai apsirėškimas, sutinkamas tankiausiai tarpe žmonių vyresniojo amžiaus.

Severos
Plotkos nuo Galvos skaudėjimo ir Neuralgijos

atneša palengvinimą tame atsitikime. Jau tūkstančius ypataų jos išgydė. Pamėgink ją. Dvylika plotkų kiekvienoj dežutėje. Kaina 25 centai.

PARSIDUODA VIŠOŠE APTEIKOSE ♦ REIKALAUK BUTINAI „SEVEROS VAISTU“. ♦ DAKTARO PATARIMAI DOVANAI.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„Mes šiandien matom šiočion Katalikišką Bažnyčią su arci-vyskupu ir 15 sufragano, 3,000 kunigų, prižiūrinčių pusantro milijono katalikų gyventojų.“

„Šitas užgandinantis vaizdas yra užpelnas, Dievui padėkavojant, darbūtumui vyskupų ir kunigijos ir gerasirdingam pagelbėjimui svietiškių žmonių.“

„Kada vyksupai, kunigija ir žmonės eina išvėn, tai nėra tokio žodžio, kuris vadinamas nepasiekimu; nėra abejojimo apie laimėjimą. Ta vienybė supina trinkelį virvę, kuri nelengva pertraukti.“

„Ir todėl neturėtumėt jį eiti išvien su vyskupais ir kunigija, pakeldami tiesą ir teisingumą? Ar jūs ne teip pat kaip ir jie laikot Dievą už jūsų dangišką Tėvą? Ar jūs ne visi esat broliai ir seserinis to paties Kristaus? Ar ne visus jūs pašventino ta pati Sventoji Dvasia?“

„Yra vyvairumai malonės, bet yra ta pati Dvasia, ir yra vyvairumai kunigija, bet yra tas pats Viešpats, ir yra vyvairumai darbuotojai, bet yra tas pats Dievas. Ar ne jūsų visų miris vienoks? Ar ne jūs visi tame pačiame Petro laive, visi galedami sukilti tą pačią vėtrą ir visi ir dūmiesi linkon to paties amžino pajūrio, visi būsimi valstiečiai tos pačios dangiškos karalystės?“

„Tegul šitas dvasiškas bankietis Eukaristištas, kuriame dalyvaujame, padidina mūsų širdyse meilę ir atsidavimą Jėzui Kristui mūsų Išganytojui ir Jo vikarui ant šios žemės; tegul jis visus mus, vyskupus, kunigus ir žmoniją, sujungia tvirtesniais ryšiais krikščioniškos brolytės ir draugavimo; ir tegul šita meilės šventė būna užkandis prieš dangišką bankietį, kuriame mes džiaugsimės su Abromu, Izoku ir Jokūbu dangaus karalystėje, kur amžinai būsim pradžinginti gausumu Dievo namų ir gersime iš virstančių džiazgumo upių.“

Iš Lietuvos.

RRONIS (Vilniaus gub., Trakų aps.). Žmonės čia rūpinasi pastatymu bažnyčios ir klebonijos. Darminiškio klebonas daug tame jiems padeda.

SUDEIKIAI (Ukmergės apsk.). Baltakarčių ir Kintaprudžių sodžiams matininkai išmatavo žemę vienosėdžiais. Norvaisiai teipgi padavė prašymą, o Antandrius sodžius nei meščių ikišiol nebuvo išvežęs, vis mat be laukdami kamarninko. Čia aplamai visi ūkininkai gerai supranta vienosėdžių naudą. Gerai būt, kad ir kiti jų pavyzdį sekty.

NAUMIESTIS (Suvalkų gub.). Labai malonų įspūdį padaro Naumiestis ant kiekvieno svečio. Visose vietose įstaigose kalbama lietuviškai. Valdiniškai daugiausiai čia rusai, vokiečiai ir lenkai, bet visi gražiai lietuviškai šneka. Kaimiečiams, papratusiems panašiose vie-

tose matyti žmones nebylius, labai nepaprastu čia dalyku atrodo.

KAUNE sutverta šiais metais „Lietuvių Vargoninkų Draugija“. Prie Draugijos gali prigulėti visos Rusijos vargoninkai.

KAUNAS. Valstiečių žemės bankas neužligo pirkškas Ukmergės paviete Bečė Karolinovos dvarą (2700 dešimtinių) ir Raseinių pav. Gonipravos dvarą (289 dešimt.). Šiuos dvarus bankas žadaš dalimis išparduoti valstiečiams.

PADOVINYS (Kalvarijos ap., Suv. g.). Pas Kleimona, Padovinio užiegos valdytoja, atsilankė du vyruku ir pareikalavo 25 rublių partijos reikalams, priduriami šiteip: „Velyk tamsta gražumu mūsų norams pasiduk, nes su prievarta mes turėsim įvykdyti, viso labo.“

VILNIUS. Prie pat Gedimino kalno, karaviams kasant žemę pamatams po krautuve pastatyti, iškasta senovės ginklai ir kiti įdomūs daiktai.

„Viltis“ praneša, kad **VILNIAUS** krasoj nepriima telegramų lietuvių kalboje. Tai kokia kalbų liuosybė!

Tolstojaus Jubilėjus. Lietuvių Dainos Draugija žada rengti vakarą, kuriame bus skaitomi referatai apie Tolstojaus gyvenimą ir darbų ir ištraukos iš kairiųjų jo raštų, išverstųjų lietuvių kalbon.

ALUNTA (Ukmergės apsk.). Neseniai suareštuota 10 žmonių: Iš Untekščio sodžiaus du broliu Stripiekiu, Adamenas Antanas ir jo bernas Maselionis, Krikštopionis, Maleckis ir da vienas ūkininkas; Iš Skieionių sodžiaus: Baranauškas Antanas, Briedis Simanas ir Trumpa.

PAGIRIAI (Ukmergės apsk.). Nemunaiciuose kilo didelis vėjas. Kritusi nuo medžio supuvusi viršinė užmūšė ant vietos grybaujančią mišką 19 metų mergaitę.

SILALAJE (Raseinių apsk.) sustraikavo visi vartotojų draugijos pardavėjai. Strako priežastis — algos mažumas.

SILAVAS (Raseinių apsk.). Iš čia didelė maldininkų kompanija iškeliavo į Tytuvėnus ant Parcijunkulio atlaidų.

SANCIAI (Kaune). „Saulės“ draugijos mokykloje jau prasidėjo mokslas. In vietą atstatyto mokytojo Matijošačio atvyko iš Vabalninkų mok. Talevičius, doras ir rimtas vaikas.

KRETINGA (Telšių apsk.). Nuo Gegužės mėnesio čia gyvenuoja Ukio Ratelis. Jis daro kas mėnesį savą posėdžius; paskutinis susirinkimas atsižymėjo tuo, kad jame dalyvavo atstovai Buloja ir Keinis ir p. Sidlauskas, pabaigęs užsienioose prekybos mokslą. Sie trije

gabūs tautiečiai daug naujingų žinių mums suteikė.

VILNIUS. Kalvarijos klebonas duoda patarimą Kryžiaus kelius einantiems rškalkauti iš vadovų, kad parodytų tam tikrą klebono padidėjimą. Terp vadovų mat atsiranda begėdiškų išnaudotojų.

VILNIAUS gubernijos kalėjimo kalinių gyvenimas teip sunkus, kad negalima nė žmogui apskatyti. Nėgana to, kad kaliniai turi pusbadžiu kentėti, bet dažnai ir jų gyvybė būva pavojuje. Valdžia-gi iš to viso sau tik juokus daro.

ANYKŠCIUOSE (Ukmergės apsk.) policija suareštuota 20 kaimiečių. Už ką? — nežinia.

JONISKIO (Siaulių apsk.) antstolis nubaudė visus valstiečius už kelių nepataisymą.

SINTAUTUOSE (Naumiesčio apsk., Suv. g.) parapjony su klebonu tariasi statyti mūro bažnyčią ir vietą sudėgusio medinės.

SALOCIUOSE (Panev. apsk., Kauno g.) atsiranda kas sykis daugiau įsuaunomenės, norintis šviestis ir pagerinti Lietuvos ūkį.

ROKISKIS ir **ALOTAS** (Ežerų apsk.). Čia žmonės gyvena daugiausiai didelių sodžiais — po 20 ir 80 ūkininkų. Nors toks gyvenimas skurdus, bet apie išdalinimą ir vienasėdžius niekas nesirūpina. Permažai čia apšvietos.

SALOCIU parapija (Panev. apsk.) mėgsta skaityti laikraščius. Daugybė egzempliorių pareina čia katalikiškų laikraščių.

PANEVEŽIO mokytojų seminarjon padavė prašymus be rusų ir baltarusių 44 lietuvių katalikų. Egzaminus išdavė 8 lietuviai, 2 baltarusių kataliku ir 19 pravoslavų.

VABALNINKUOSE (Panevėžio apsk.) žandamai nubaudė 10 rublių pabaudus vieną ūkininką už tai, kad turėjo caro paveikslą savo grėdės langą užklijuotą. Tai bent atrodo kalte!

PASVINTIS (Siaulių apsk.). Čia žmonės nemėgsta šviestis. Visą savo ūkės pelną sukūša karčiamose ir vaikščioja apdirskę. Gėda.

PABOISKO (Ukmergės apsk.) žmonės labai sulenkėję. Motinos ir savo vaikus, nors pačios nemokėdamos, im mokina lenkišką poterių. Kokie tie poteriai, tai joks lenkas nė lietuvis neupras. Ar ne laikas pobaškėdams nusimesti svetimų lenkų švarką, o apsvilkti savuoju?

SEREDŽIUJE (Kauno gub.) sudegė 15 triubų ir trijų metų mergytė. Ugni sukūrė maži vaikai, bezaizdami briežukais.

ZAGAREJE (Kauno gub.)

per turgų netikėtai nušovė Antaną Jasutį Purvių kaimo. Navežtas i Rygos ligonbutį veik pasimirė. Nė kaltininkas, nė sovimo priežastis nežinomi.

SUBACIAUS (Ukm. apsk.) parapjoni didel nusimine, netekę savo žymaus blaivybės platintojo kun. Pabjono Kemešio.

LIDOKIAI (Ukm. apsk.) Neseniai šios parapijos viename sodžiuje atsitiko dvi nelaimi: vienas žmogelis persiskriodė sau vidurius su peiliu ir ant rytojaus numirė; kitas-gi besimaudydamas prigirė upėj Sventojų. Girtoklystė čia žydi. Laikraščiai ne madoje.

PAGRAMINTIS (Raseinių apsk.). Sauskiniskiai ūkininkai apmūryjo savo kapines. Užtat verti pagyrimo.

LIEPOJAUS vienas lietuvis kontorninkas grįždamas namon Romnų gelžkeliu netikėtai apšobė ir ant vietos numirė. Priežastis — širdies liga.

UTENA (Ukmergės apsk., Kauno g.). Prieš tris savaites Griučių sodžiaus ūkininko K. Araminio perkūnija nutrenkė trejetą arklių. Antra pusė vasaros labai lytinga.

In SUNSKU (Marijampolės apsk.) bažnytinę špitolėseniu pareidavo ūkininkams vien laisvamanių laikraščiai. Dabar, pasidarbavus kun. d-rui Totoraičiui, pareina tik katalikiški. Bedyvystė čia žymiai nyksta.

Daugelis **VILNIAUS** namų savininkų net pabrangiūn butų samdymą nuo 20 iki 25 nuošimčių. Svento Jokūbio ligonbutyje trūksta vietų; nepriimta 750 ligonių.

PUNSKAS (Suv. gub.). Buvęsis Punsko klebonas, kun. Simanas Narkevičius, užrašė Seinuose pas rejeta savo daržą su mūro namais ir mediniu klouonu „Ziburio“ draugijai pilnon nuosavybėn. Beto tai pašal draugijai užrašė pinigais 1,000 rublių.

SIAULIAI (Kauno gub.). Adomas Rymdzius, darbininkas, parėjęs girtas namon ir susibaręs su savo žmona, šovė į ją iš revolverio ir paskui pats save persišovė.

RIETAVAS (Telšių apsk.). Pastaromis savaitėmis čia žmonės labai serga viduriais, ir vaikų daugybė miršta.

VILNIAUS katalikų darbininkų draugijos valdyba iteikė gubernatoriui užtvirtinti jos išdirbtuosius vartotojų įstatus.

Laikraščio nubaudimas. Rygos latvių dienraštis „Latvija“ nubaustas 1,000 rub. baumsės už apjuokiantį caro ir pranežų pasimatyti Revolyje paveikslėli.

UZPALIAI (Ukm. apsk.). Bemedžiavim urėdininkas persovė savo draugą senti-

ki, kurs krūmose gaigalo baltu masino antis.

VYZONUOSE (Ukmergės apsk.) girtuokliai užmušė ir smerti drauge su jais gėrusį vaikina, Sadauskutį, uteniškį.

Kunigų permoinos Žemaitijoje.

Kunigas Pranciškus Zadeikis paskirtas Pašuvio klebonu, o kun. Badrikas iš Panemunės kamendorius užtvirtintas ten-pat klebonu.

LEPLAUKE (Telšių apsk.). Žmonės čia daugiausiai skaito katalikiškus lietuvių laikraščius, turi savo bažnytinį knygynėlį ir neseniai įstatė krasos dėžutę laiškas sumesti. Bažnyčioje gregorijskioji giedojimai. Viskas būt gerai, tik girtybė įstai-gų perdaug; 2 monopoliu, 2 aludį ir slaptų smūkių be skaičiaus.

Amerikos Naujienos

Bldingas sausmetis. Philadelphia, Pa., 19 Rugšėjo. Žmonės neatmena, kada buvo tokis sausmetis, kaip šiame laike. Bldis, pasidaranti per lytaus stoka, yra neapsakoma. Dideli plotai girios dega ir išnaikina milijonus dolerių vertės medžių, nes nėra vandens arba drėgnumos lieponams sustabdyti.

Laivų plaukiojimas ant Ohio upės visiškai sustojė. Fabrikai, kurie gaudavo anglies laivais, pasliko be pakūros. Kiti fabrikai teipgi, katriems daug vandens reikia, prtraukė darbus ir tūkstanači darbininkų per tai dyki. Nekuriuos pavietuose nėra nei užtekiniai vandens katilų kūrenimui. Reading'o kompanija veža trūkiais milžiniškus katilus, kitais metais aliejaus gabeni-mui vartojamas, pripildytus vandeniui nekurioms savo kasykloms. Daugelis kasyklų sustojė, neturėdamos vandens.

Saltiniai, upeliamis ir prūdamas išdžiūvus, arba labai nusekus, miestai privertė apsielti su nešvari vandeniu; vyriausybė iš visų pajiegu trūsi, idant neduoti apsiplatinti limpančioms ligoms, paeinančioms nuo nešvaraus vandens vartojimo.

Nekuris valdžios komisioris pervaziėjo po valstijas Pennsylvania, Ohio ir West Virginia, idant iširti padėjimą. Praneša jis, kad sausuma begalo didelė. Naktimis dangus raudonoja ugnimi užgandanti akierių girios, nors šimtai žmonių stengiasi liepsnom užkirsti kelią. U-peljai beveik visi išdžiūvę kaip kaulai ir jų dugū vie žimais važiuojama. Ties Marrietta, Ohio, didis žėglinis laivas guli ant sausų smilčių ir židzru, kur pirmą upės vanduo ūdavo. Daugel miestuose iš vežimų šinkuojama atvežto iš kitur vandens; užmokama po 8 centus už galoną. Dūmai nuo degančių girių teip tirštai

ripildo ora, kad ypač vakarais aptemo saulė. Philadelphiaje nekuriomis dienomis per dūmus vos galėjai pažinti triobas, gulinčias dvi skersgatvi atatu.

Chicago, Ill., 19 Rugšėjo. Firmas lytus nuo pat 12 d. Rugsėjo pailgo šiandien po pietu. Oro Būtras bet pranešė, kad lytus neapima didelį plotą; vos neplačių vietų Chicagoje. Ši vasara ir šitame krašte nepaprastai sausa. Prieš 12 d. Rugsėjo buvo sausuma per 21 dieną; o potam vėl nelijo iki dabar.

Nelaiminga lėkimų pabaiga. Washington, 17 Rugšėjo. Nelaiminga pabaiga sutiko Wright'o pasekmingi leliojimai po ora su savo išrasta lėkimo mašina. Patraukęs vis pasaulio atydą ant savo išradimo, jis Seredeje su savo mašina nukrito iš 75 pėdų augštumo, užmušdamas ant vietos savo draugą, leitmoną Selfridge, o pats sunkiai susižeidždamas.

Wright'as buvo paėmęs ir savo mašiną leitmoną Selfridge ir abudu buvo beleiką jau kelintą sykį aplinkui parodos lauką, kada žiūrintieji žmonės patėmijo, kad kas nors mašinoje ne tvarkoje. Sekančioje akimirkoje milžiniška prietaisia apšovė ore ir nužė žemyn. Iš po griuvusių ištraukus nelaiminguosius, Selfridge mirė gabanant ir ligonbuti; Wright'as susilaužė ranką ir kelis šonkaulius; jis bene iškys.

Tyrinėjant nelaimės priežastį, pasirodė, kad nekuri plieninė viela, vartojama patraukimui štroy, buvo pakliuvusi į sparnų ratą, nu-lauždama vieną sparną; per tai ir pasidarė nelaimė.

Savo išbandinėjumose Wright'as sykį išbuvo ore lakstydamas 1 valandą ir 14 minutų. Atskartotinal jis lėkė, veždamas kitą upatą su savimi, ir pakildavo iki 300 pėdų augštai ir ora. Žinovai užtikrina, kad šitąja nelaimė nepasibaigė lėkimo išradimas. Wright'o išmislilas, kaip ore lėkti, ešašgeras ir reikaluoja tiktai ištopulnimo. Thomas A. Edison'as, garsusis išradėjas fonografo ir vyvairių elektrikos prietaisų, šiteip pranašauja: Laikė 5 metų žmonės lektios mašionis, gabančiomis pasžerius per jūrą iš Amerikos į Europą ir 18 valandų, tai yra po 200 mylių ant valandus. Tobula pavienės ypotos lėkimo mašina aplėks pasaulės skritulį ir savaitės laiką. Žinoma, dabartės vartojami valdomi balonai yra nepraktiški ir Wright'o lėkimo mašina nesaugi; bet laikas veik atneš patobulinimus.

Darbai. Philadelphia, Pa., 19 Rugšėjo. American Railway Association praneša, kad laik paskutinįjį trijų savaičių daugiau nei 300 tūkstandžių vaugionų, dykai gulėjusių, tapo paimti i darbus, nes jau prasidėjo gabenimas javų iš vakarinųjų valstijų. Tuomi ir visur vaizba ir darba; kiek pasigerino. Tečiau pripažįstama, kad mažai tas padeda, nes teip Amerikoje kaip ir Europoje fabrikai neturi ką

dirbti ir tūkstančiai darbininkų be darbo.

Pittsburg, Pa., 18 Rugsėjo. Stiklo darbininkams užėjo pelningas metas. Pagal jų sutartį su fabrikais, algos turi būti mokamos pagal prekes parduodamo stiklo. Tos prekės šiame laike augstesnės, nei kada nors pirma, užtai ir darbininkų algos bus geros.

New Yorke straičiuoja apie 10 tūkstančių kriaudžių; jie kovoja prieš algos sumažinimus.

Pennsylvanijos geležies ir plieno darbininkai sulgo ant naujo kontrakto su darbdaviais, pagal kurį sutinka ant algų sumažinimo po 10 centų nuo dolerio.

Scranton, Pa., 19 Rugsėjo. Teismui kratinėant bylą, paduota už besiaučiančią ugnį anglekasykloje po miesto Carbondale gatvėmis, inžinierius prisiekė, kad kompanijai kaštuota apie 75 tūkstančių dolerių, jei norėtų ana ugnį užgesinti.

Washington, 18 Rugsėjo. Valdžios skaitlinės paduoda, kad Suv. Valstijose randasi 327,206 merginų mokytojų, tai yra 73 nuosimėiai visų viešųjų mokyklų mokytojų; reikią, kad ant 4 mokytojų 3 yra moteriškos lyties, 1 vyriškos.

Philadelphia, Pa., 19 Rugsėjo. Agentūros praneša, kad šiame laike gaudinams nėra bėdos su gamimu tarbačių, tačiau algos dabar mokamos esančios augstesnės, nei kada nors pirma, kur pirma merginai mokėdavo po \$3.50 iki \$4.00 ant savaitės, dabar moka po \$5.00.

Varžosi už darbą.

Philadelphia, Pa., 15 Rugsėjo. Krautuvininkui John Wannamaker apgarsinusi, kad duosias darbo 1 tūkstančių darbininkų, nuগ্রivome savo senos krautuvės namo ant Chestnut Sts., paskirtą rytą susirinko apie 5 tūkstančiai darbininkų ant anos vietos, daugiausiai net dar nepradėjus brėkšti, visi trokšdami gauti darbo. Darbininkai pulkai grūdėsi aplink namą, nepaisydami kad per juos nė vežimai, nė stryktariai negali vaikščioti. Galop' policijos rezervas tapo suauktas, kurie darbininkus prasklaidė. Darbo prižiūrėjams išsirikus kokie jiems patiko darbininkus, kiti nuliūdę patraukė namon.

Pavojinga jūros kelionė.

New York, 20 Rugsėjo. Holandiškas laivas „Prins Wilhelm“, pribuvęs čionai iš vakarinių Indijų, atvežė 16 laivininkų, išgelbėtų nuo nekurių mažos salos Pietinėje Jūroje. Nelaimingieji buvo beplaukią su savo laivu, kada užėjo baidė vėtra, pučiantį smarkumu 80 mylių ant valandos, kuri netrukus jų laivą užmetė ant uolų ir suradė. Lyg per stebuklą laivininkai išsigelbėjo juos pro šali plaukiantis holandiškas laivas, kuris dabar atgabeno juos į New Yorką.

Dynamito vagonas sprogo.

Windsor, Mo., 16 Rugsėjo.

Ant geležinkelio stacijos šiame mieste eksplodavo vagonas prikrautas dinamitu; 4 žmonės tapo ant vietos užmušti, o apie 20 sužeisti. Eksplozija atsitiko, rodos, be jokios priežasties, ir buvo tokia smarki, kad išplėšė didelę duobę ties vieta, kur vagonas stovėjo; šmotai sudraskyto vagono lėkė į visas puses. Miestas sudrebėjo lyg per žemės drebinimą; gerai bet, kad eksplozijos smarkumas kreipėsi į kitą šoną, ne miestan link, kitaip blėdies būtų buvę neapsakomai daugiau. Eksplozijos trenksmas buvo grūdmas už 50 mylių atstumo. Kadangi eksplozija nudažė visas telegrafų ir telefonų vietas, tai išvyk negalėjo duoti žinios į kitus miestus, taigi tik už nekuriu laiko pribuvo pagelba.

Atieivių skaitlinės.

Washington, 17 Rugsėjo. Darbams Amerikoje nepasigėrinant, mažai teprībūna atieivių. Per Rūgšėčio mėnesį pribuvo tikta 27,788. Perna per tą patį mėnesį atieivių pribuvo 28,525.

Žuvis sustabdė trūkį.

Mahanoy City, Pa., 18 Rugsėjo. Ar galėtų žuvis sustabdyti trūkį? Rodos ne tikėtina, tačiau tas atsitiko nekurią lokomotyvą ant Reading'o geležinkelio, ant linijos tarp Mahanoy City ir Tamaqua. Lokomotyva ūmiai sustojo ant vėžių ir įsukė inžinierio pasistengimai buvo veltui. Galop' lokomotyva su pagelba kito trūkio dugabenio į staciją ir ten tyrinėjant pasirodė, kad žuvis buvo istrigusi į nekurią vandens dūda. Pačiame katile buvo apie 200 mažų ir didelių žuvių. Mat dabar visur vandeniu nusekus, ana lokomotyva pataikė imti vandens iš tokios vietos, kur buvo žuvis susispietusi, ir užtai įtraukė daugybę žuvių.

Erelis užpuolė vaiką.

New York, 16 Rugsėjo. Ties Port Richmond, S. I., vaikams beaizdiant bole, didis erelis nutūžė žemyn ant gulničio ant žolės 8 metų vaiko. Vaikui pradėjus rėkti ir pagelbos šaukti, sūbėgo vyrų ir vaikų, kurie lazdomis ir akmenimis erelį primušė; galop' atbėgo vaiko tėvas su šautuvu ir erelį nušovė. Milžiniškas paukštis taip buvo išikabinęs į vaiko drapanas, kad sunku buvo jį atplėšti. Jis per ištiestus sparnus matoavo 7 pėdas ir 6 colius.

Šgo už pagėbėlo sugavimą.

Washington, 16 Rugsėjo. Nors už pagėbėlo nuo kareivijos sunkiai baudžiama, tačiau tiek daug kareivių padėjo pamesti „Dėdės Samo" pulkus, kad sutarta aštriau tame dalyke apsieti. Kareivijos vyriausybė dabar apgarsina bus mokoma tam, kurs suareštuos pagėbėlo kareivį; atlyginimus gali gauti taip policistas, kaip ir privatiška upata, bile tik atiduos kareivį.

Mokyklos mainieriams.

Wilkes-Barre, Pa., 19 Rugsėjo. Leigh Valley'anglies kompanija surengė plianus, kaip suteikti savo darbininkams mokslus apie anglekasyklų darbus. Tam mierini pirma mokykla nūdzėta Lost Creek'e, Pa., Schuylkill'o paviete, kurią atidarys 1 d. Spalių. Pamokinus kiek toje mokykloje ir patyrus, kaip geriausiai mokinią varyti, minėtoji kompanija itaisys visą eilę panašių mokyklų po yvairias vietas, kur tūkstančiai jos darbininkų gyvena.

Langvai gali būti, kad ir kitos didelės anglies kompanijos pradės rūpintis apie išlavinimą savo darbininkų. Tuomi bus duryš atvertos dasigavimui ir ūrėdus ir prasčiausiam darbininkui.

Svarbi pasekmė to mokini mo būsianti ta, kad sumažės skaitlius sužeidimų ir ūmūsimų kasyklose. Valstijos kasyklų departamento viršininkas Roderick sako, kad didžiausia dalis sužeidimų paeinanti nuo nežinojimo kaip dirbti, taigi mokslas dabar prašals ta nežinojimą. Lost Creek'o mokykloje, o vėliaus ir kitur įrengtose mokyklose, bus mokinama tris vakarus per savaitę; mokyms mokytojas pasamdytas nuo kokios aplinkinės dieninės mokyklos. Kompanijos inžinieriai ir superintendantai, kaip ir kiti žinovai kasyklų dalykuose, laikais pribus ir padės mokinime. Teipgi kartais suauks mitingus aptarimui mokinamų dalykų.

Kompanija susižino su International Correspondence Mokykla Scrantuose, kur augstesni mokslai bus suteikiami už numazintias prekes. Visi apatinės mokyklos darbai bus po priežiūra tosios augstesnės mokyklos. Apie kiekvieną mokini priklaikys užrašus ir mėnesinius raportus nusius kompanijos vyriausiam dažiūrėtojui. Mokiniai labiausiai atsizymėję mokslouose, bus renkami į geresnius darbus ir dažiūrėtojus kasyklose. Su pagelba tų mokyklų kompanija taigi visada turės užtektinai išlavintų patyrusių vyrų, iš kurių rinkus ūrėdinkus ir prižiūrėtojus kasyklų darbams. Ypačiai mokyks, kaip varyti darbus saugiai, idant nebūtų tiek sužeidimų ir ūmūsimų, kiek ikišiol.

Iš Visur.

Cholera Rusijoje.

Peterburgas, 20 Rugsėjo. Azijatiška cholera siaučia šiame mieste ir auga kasdien išgaždinančių spartumu. Jei valdžia ne veik įstengs dėti rubežių maro apselptimui, tai vėliau jau niekas negalės jos sulaikyti. Valdžia grešė apsaukti karės stovi ir tik per tą grąsinimą miesto ūrėdinkai suskubo labiau pasitrušti.

Miesto Roda paskyrė \$250,000 papildinimui ligonbučių, nupirkimui ir išdalinimui tarp žmonių dezinfektuoti apsigynimui nuo užsikrėtimo, ir greitam palaidojimui lavonų. Dezinfektos jau mieste ir gauti beveik nebuvo galima, o apie lavonų ilgą laikymą teipgi miesto valdžia nesirūpindavo.

Peterburgo prefektas ant kelių dienų uždraudė visikią pardavinėti bile kokių svaiginančių gėrymų; uždraudė net monopoliūs; vėliau gėrymūs pardavinės aprubežiūtais laikais.

Viesas mokyklos paversta ligonbučius. Nekurius augstesnes mokyklos tapo uždarytos ir apie 4 tūkstančiai mokinių paleista namon. Karės Departamentas atidarys krautuves suteikimui žmonėms reikalingiausių daiktų; kareiviškos virtuvės tapo atidarytos dalinimui maisto tarp vargdenių gyventojų.

Vyriausybė išgaždinta per pasirodymą nekurius aršios choleros rūšies; dvi ypatos pasimirė 29 6 ypatos ir apsigirė cholera. Iš vyriausybės aštriai teipgi atsikartotina ypatos apsigirė ir vyriausybė aštriai teipgi, kad maras negautų apselptinai; jokių laivų neleidžiama plaukioti, ant kurių nebus gydytojo.

Iš Odesos praneša, kad ten per Subatos dieną pasimirė cholera 6 ypatos ir apsigirė 29.

Rusijos kaimynai — Vokietija ir Austrija suskubo pasitrušti, idant neužsikrėsti nuo Rusijos; aštriai sergia rubežiūs.

RUSIJA. Žemdirbystės ministeris padavė kabinetui sumanymą įsteigimui agromoniškosios agentūros Suvienuose Amerikos Valduose su tuom tikslu, kad susipažinti su Amerikos ūkininkavimo metoda.

PETERBURGO muitinyje atidengta didelės augstesniųjų valdininkų šulerytės. Pasirodė, juog pusė pinigų už arbatos muitą prapuola valdininkų kišenėse.

VILNIUS (Rusija). Tris kadetai (kareiviškos mokyklos mokiniai) karo teismo nusprendimui tapo išsiųsti į Sibiryj už revoliucionieriškas tendencijas.

BAKU (Kaukazas). Nežinomi piktadariai nužudė šio miesto poliemeisteri ir greta su juom einanti nekuri pilieti.

NIIGATA (Japonijos portas). Gaisras čia sunaikino 4,000 namų.

PEKIN (Kynija). Vietinis randas aštriai emė persekiti opijumą. Pastaromis dienomis vieną piliētį nusprendė net dešimčiai metų ištrėmian už pardavinėjimą opiumo ir morfinos.

KOPENHAGA (Danija). Nezenalai išėjo aikštėn, kad kareiviaus geriausias prietelis Alberti, teisdarystės ministeris, apvogė viešpaties idėją ant pustučio milijono dolerių. Ministeris paimtas kalėjimam. Tai kur eina žmonių pinigai.

TABRIZ (Persija). Šitam miestui gresia didelis pavojus. Paėmė jį revoliucionieriai ir savo rankas, o Subato kareiviai grūmoja jį sacho barduoti, jei nepasiduos. Svetimtaučiai didelėje baimėje. Iš miesto visiems uždrausta išeiti.

PORTUGALIOJE ruošiasi revoliucija. Abi partijos: republikonai ir monarkistai ginkluojasi.

LONDONAS. Visoje Anglijoje siautė baisios audros su smarkiu lytumi. Daugybė laivų nukentėjo ant jūrių.

MANCHESTER (Anglija). Straisauka čia 200,000 (du šimtu tūkstančių) bovelnės darbininkų. Straiko priezas-

tiš — numušinas algų darbininkams.

PRANCUZIJOS teismas išteisino pilieti Gregori, šovusi į Dreuifus per ceremoniją, pernešant Zoliaus lavoną į Panteoną. Jis teisinosi šovęs dėlto, kad užprotestuoti visokių Dreuifus begėdystėms, kurie norėjo pakelti ir garbė autorie šleikivisių raštų, užprotestuoti prieš armijos pažeminimą, kuriai suteiktas ministeriu Dreuifoso draugas Ploquart'as, o pats Dreuifosas, Prancūzijos išdavikas, kuris jau dusyk' buvo teistas karo teismu, liko pakeltas ir garbės legija. Teismas vienbalsiai pripažino Gregori nekaltu, pasmerkdamas tuo pačiu masonerių randą, kuris ir Marko prancūzų armijos vardą pažeminio.

ORLEANE (Prancūzija) suareštuota vokišką šnipą, norintį nutraukti paveiklus nuo ginklų sandėlio.

PARYŽIUJE (Prancūzija) gaisras sunaikino centralinę telefono stočių ir daug blėdies padarė telegrafo komunikacijai. Pakol atitaisys, su Paryžium labai sunkus susiešimas telegrafu ir telefonu.

TULONAS (Prancūzija). Ant kariško laivo (šarvuoto skraidinolio) „Latouche Treville" atsitiko laike manėvėrup eksplozija ir užmušė 13 kareivių. Tai jau antra tokia nelaimė Toulone įvyko pastaruoju metu.

Cholera. Prancūzija išsigaugusi choleros aukomis Rusijoje, suskubo ruošti sanitariskas stotis, amą pagelbą apsisaugojimui nuo tos šmėklos. Vokietija ginkluojasi teipgi visokioms prietaisais prieš nemaloniją viešne, kuri jau keturis čia pakirto. Žodžiu, cholera šmet visą Europą sujudino, o ir Amerika nelabai ramiai į ją žiūri.

WINDHOEK (vokiečių pietvakarinė Afrika). Ciabuvii garsus vadas Simonas Cooper ruošias karėn. Baltieji gyventojai pavojuje.

KENO KALTE? Kad ilgą laiką besirgdamas visus Chicagoos parodytus daktarus aplankiau, o vis nepagelbėjo ir tik labiau nykau. Galų-gale, sūvytės, sunykės ant sveikatos, atsišaukiau, aprašant visus nesveikumus Collins New York Med. Institutui, ir kad atsiųstus iš ten vaistus pagal pamokinimus vartojau, pasiju-tau daug geriau, o jau kaip paskutinius suvartojau, tai dabar esu sveikas ir persitkiri-nės, kad daugiau nam vaistų nereikia, ir dėkavoju už išgydymą ligos, kurią pirmiau niekas nestėngė išgydyti. Užtai ir šitą padėkavome mieldžiu patalpinti į laikrašti, pasilikdamas sveikas, linksmas ir tūkstantį kartu dėkingas daktarams Collins Med. Institutui už gerus vaistus. Dabar manau, kad nė kenos, tik mano paties kaltė, juog iš karto neisšaukiau į tą garbingą Institutą, kurio gerą vardą ir gydymą visiems parodysiu.

Petras Babelis,
11810 State st.
Chicago, Ill.

Cholera Rusijoje.

Peterburgas, 20 Rugsėjo. Azijatiška cholera siaučia šiame mieste ir auga kasdien išgaždinančių spartumu. Jei valdžia ne veik įstengs dėti rubežių maro apselptimui, tai vėliau jau niekas negalės jos sulaikyti. Valdžia grešė apsaukti karės stovi ir tik per tą grąsinimą miesto ūrėdinkai suskubo labiau pasitrušti.

Miesto Roda paskyrė \$250,000 papildinimui ligonbučių, nupirkimui ir išdalinimui tarp žmonių dezinfektuoti apsigynimui nuo užsikrėtimo, ir greitam palaidojimui lavonų. Dezinfektos jau mieste ir gauti beveik nebuvo galima, o apie lavonų ilgą laikymą teipgi miesto valdžia nesirūpindavo.

Peterburgo prefektas ant kelių dienų uždraudė visikią pardavinėti bile kokių svaiginančių gėrymų; uždraudė net monopoliūs; vėliau gėrymūs pardavinės aprubežiūtais laikais.

Viesas mokyklos paversta ligonbučius. Nekurius augstesnes mokyklos tapo uždarytos ir apie 4 tūkstančiai mokinių paleista namon. Karės Departamentas atidarys krautuves suteikimui žmonėms reikalingiausių daiktų; kareiviškos virtuvės tapo atidarytos dalinimui maisto tarp vargdenių gyventojų.

Vyriausybė išgaždinta per pasirodymą nekurius aršios choleros rūšies; dvi ypatos pasimirė 29 6 ypatos ir apsigirė cholera. Iš vyriausybės aštriai teipgi atsikartotina ypatos apsigirė ir vyriausybė aštriai teipgi, kad maras negautų apselptinai; jokių laivų neleidžiama plaukioti, ant kurių nebus gydytojo.

Iš Odesos praneša, kad ten per Subatos dieną pasimirė cholera 6 ypatos ir apsigirė 29.

MOTERYSTĖ IR ŠEIMYNA

ŽIURINT IN ŠIEDVI IS PILIOZOPJOS
KERTES.

Verte iss vokizskos kalbos J. GERUTIS.

(Tąsa.)

Pats svarusis dalykas čia yra tas, juog moterystė, surišta neperskiriamai su savo šeimyna, yra istaiga Dievo isteigta. Per tą istaiga Dievas nori išpildyti Apveizdos tikslą ant žemės. Bet Jo galutinas užmojis yra įkūrimas savo karalystės. Jokiamė žmonių įstatyme neapsireiškia taip aiškiai augščiausias siekis vieno žmogaus ir visu, kaip moterystėje. Beskuo Rymas sakydavo: vyras su pačia esą dalininkais dieviškų tiesu. Prietam žmogaus atsiradimas — kurs daros iš moterystės — yra taip slaptus, juog vyras su pačia, sakytume, padeda Dievui sutverti. Pamislėjus apie tai, pajauti net Maizio jausmą prie erkškiečių kero ir nori užsidengti akis, nes bijai žiūrėti į Dievo galvę (Ex. III, 6). Kūnas ima drebtį, kaulai persi-
gašta, plaukai pasišašia ant galvos, kaip tai tikos Jobo draugui, Elipui, nakti (Job. IV, 14). Teisybę pasakius, yra ko bijoti ir ko nusigąsti. Joks atskaitimas žmogaus gyvenime — kame silpnybė niekur taip neapsireiškia, kaip čia, kame protas susimaišo, — sakau, joks atsitikimas neprišliečia taip arti prie tvėrimo galybės, kaip moterystė. Čionai žmogus tės drauge darbuojas su savo Sutvėtoju užlaikymui žmonių gimines. Vyras su pačia turi pildyti moterystės amatau su šventai baime, su malda ir ramybe, kaip patriarkai Tobis su Sore. Turi privedžioti: Sorei kelkis, melksimės šiandien, ryto ir poryto, nes tas tris naktis vienijamės su Dievu, o po trečiai naktiai basiva moterystėje mūsų. (Tob. VIII, 4.) Čia atsiveria mums kita padangė, kodėl Dievas ilgieg moterystėn dvasiška daigą. Tą daigą moterystė augina netik iš pusės viešos parėdos, bet ir iš pusės šėp-jau priėsties. Pagonas Plinijus teisybę kalbėjo pasakas, juog šitame dalyke žmogus yra bioarusnis ir didesnis paleistavas už žvėrį. Jei jis kame kitur reikalauja Dievo padėjimo ir globos, kad nepaklystų, tat moterystėje ypatingai. Be religijos ietekmės moterystė būtų klaidų maišas, arba geru-geriausiai būtų rinkos maina, kame nebūtų galima nutarti, kur įšiekoti skyriaus tarpu jos ir tarpu begėdiško susidėjimo. Žinoma, bedieviai ir pilvatikiai, kur įšiekio tik kūno noro, negales niekadus suprasti, dėlko kekėstytė yra kas kita, o moterystė vėl yra kas kita. Karalysčių įstatymai užlaikymui viešos parėdos gali sau daryti skirtumą tarpu moterystės ir kekėstytės; gal, gale vis-gi pripažista, juog ši nėra doras daiktas.

Pagal jų pažiūros, yra jų teisybė. Dievas dėl-to-gi pažymėjo moterystę religijos pačeda, idant jos esybė atskirtu nuo grynai kūniško darbo. Moterystė nėra-gi vien tik kūnų vienybė, bet yra sielų¹ ryšys. Per tai ji reikalauja dieviško palaimimo. Lyčių ir ūpų skirtumas, sunkios priderys linton savęs ir vaiku, gyvenimo našta su šimtais priepuoliu, vis tai laukia pagalbos iš Dangaus, be kurios būtinai nėra galima apsielti, jei vyras su pačia nori būti naudingi sau ir kitiems.

VII.

Ištikro, jeigu moterystės užduotis yra teip svari ir teip baisi, tat nėra galima išgalvoti, kodėl žmonės užsimerkę veda ir teka ir kodėl vėniušas diena esti pati linkamoji? Kodėl bėga visi džiaugdamas vestuvių seklyčion, šokinėja ir dainuoja, neklusė Salemono, kurs rodyja citi geriau ašarų namuosna, o ne linksmybės. Kad kas žada įstoti vienuolynan² ir gyventi su vienuoliais, tat daryti pirma pats savęs ir savo draugu ir praverčia metus ir kitus, pakol išsimegina. Prieš vėniučių apnaitol niekas nesimegina, šna lyg aklas, nors eina ant visados, nors paveda save nežinomai ypatai ant amžius, su kuria prisiels dalytis vargais ir linksmybėmis, kuria reikės auklėti, su kuria išpuls bendrautis siela ir kūnu, su kuria turės suglausti savo širdį ir savo mišlį be jokio atžvilgio. Šitos sąlygos apverčia moterystę begalinė aukon ir reikalauja nežmoniškos drąsybės. Vienok moterystė per tai ir pasidaro dorumo mokykla, jei yra tokia, kaip augščiau sakiau. Aiskūs daiktas, juog svetlas, įšiekas moterystėje kaip ir visur tik rojus, o ne prideryščių ir aukos, dreba pamislėjęs apie stiprumą jos ryšio. Tas nieko manęs neklūdo apskelbti ryšio stiprumą esant pirmu-pirmajai moterystės privaluma.

Pirma visoko moterystė, pasirėmusi ant dvasiško ir doros pamato, reikalauja pilnos vienybės mielyse, noruose ir gyvenime. Pridera padaboti, juog aš kalbu čia — kaip ir augščiau — ne tiek iš krikščioniškos, kiek iš gamtos šalies. Ir pagal gamtos žmogus prima moterystėje didžiausią užduoti ant savės, nuo kurios priguli jo amžina laimė. Iki vėniušas bernatis ir mergaitė įšiekio laimės saskyru, vienas be kito. Moterystėje juoda susikengia krūvon, idant abiejų veikalus bendrai auklėtų. Taigi, visusvairiausieji šitie veikalai ir visųšventiausieji reikalauja didžiū didžiausio susivienijimo. Kadangi žmonės nesutinka vienodai kaslink jų augščiausios laimės, tat sunku yra

laukti nuo jų ramios ir tikrai laimingos moterystės. Dėlto ir Rymas statydavo vienybę dvasiškuose dalykuose ant pat virsaus. Žinoma, ta vienybė galėjo pasidaryti suprantama tik per Apreiškima, kuris liepia vyrui laikyti savo pačią už Dievo kvėperėjimą (Mat. II, 15), už sąveidiją mylistos (I Petr. 3, 7), kaipio pati save. Pripažinus teisybę, juog kaip vyras, teip ir pati buvo išspradžios ir yra visados vienodos vertės, pato iškastas pamatas, ant kurio ėmė statyti puikių puikiausią moterystės vienybę. Ši-gi yra galima tik ten, kame yra tarpu dviejų tobulia lygybė.

Bet kame tos lygybės nėra, kame pati yra laikoma ne už žmogų, bet už daikta, kurį yra galima apversti kaip sau norint, tenai išeina iš moterystės niekai.

Niekai išeina visupirma dėlto, kad moterystė yra bendrovė, kurioje susideda abi pusės savo pačių naudai. Kokia tai neteisybė, jeigu vyras pats vienas įšiekio sau linksmybės viduryje daug moterių, visuomet išrinkdamas aną, kuri labiau patinka? Jeigu neprišliaiko jis niekuomet vienos, jeigu negirdi sąžinės balsio niekadus. Tuomet tarpu kiekvieną iš tų moterių piamas su jo mylimąja, kremta pati save, turi galopi į pamesti, negavusi sau už vyrą. Tikra vergė! Jeigu moterė nepasidaro lygi vyrui, o vyras lygus moterėi ir jeigu jų dviejų draugystėje nėra kas mano, tas ir tavo, tuomet bloga pačiai. Pati yra ir beto silpnesnis šalis, jai visuomet tenka daugiau pažeminimo, daugiau vargo, daugiau visoko pikto. Prietam ji eidama moterystėn išsėdžia savo mergystės, savo laisvės. Reikia tik pamisllyti, kokia yra laisvė mergose. Kaip tai netekėjusi yra luosa, kaip ji yra pati ponai ant savės. Ji yra draugioje tikra karalienė. Yra ypatingai tenai, kame ta draugija tebėra nepagadinta, kame religija tebėra iš širdžių neišrauta. Nėra ant svieto palaidesnio ir stipresnio sutvėrimo per mergaitę. Žinoma, aš čia nekalbu apie anas smailakes, kurios smailiakiauja į visas šalis, bene ras kuri, kurs išgelbėtų jas nuo jų pačių. Aš šneku čia apie aną mergaitę, kuri moka gerbti pati save, kurią saugoja jos pačios nekaltybė, kuri lieka mergose ne dėlto, kad niekas nevėdė, bet pati iš savo noro, dėl dorybės. Mergystė yra dėlto begalo augsta, juog ji padaro silpną sutvėrimą teip tvirtai, teip puikų, kaip neprieinama tvirtyne. Kokia tai neteisybė, kad mergaitė maino savo laisvę ant vergijos, ant moterystės, negavusi už mainą jokių priedų nuo karalystės įstatymo! Kas yra dar pikčiau, ji atiduoda vyrui netik savo liusybes, bet ir pačią save drauge. Reikia atminti, kaip tai su ištekėjusia dedas. Ji arba paveda save vyrui su siela ir su kūnu, arba ne. Patapu čia yra nebegalima. Jeigu tat mergaitė paveda žmogui, už kurio teka, savo ypata, savo visa esybę, neįėjusi kartu su tuomi žmogui lygų tiesu, lygios esybės, tuomet ji pavėrdžia save niekan, prapuola. Tada tik moterystė nesunaukina mergystės, kada vienybė ir lygybė pastato moterį vienoje garbėje su vyrui. Iš čia razine, juog moterystės augtybė ir mergystės brangime yra neperskiriamos.

Teipos ir dorumas moterystės gyvenimo nemažiau priguli nuo vienybės ir lygybės abiejų, vyro ir pačios. Tiktai tenai, kame yra šiedvi sąlygi, pasidaro moterystė dorybės ir gero elgesio mokykla. Pasiekia tą tikla, kuriam ji yra įstatyta. Kame vyras laiko pačią už pavaldų sutvėrimą, tenai pati rasi ir gali kentėti — jeigu ji turi begalinę kantrybę — vis-gi tuomet ačiu nebe moterystė, bet tai kantrybė. Tokį pažeminimą padaro vyras pačiai, privertęs ją glausiti prie jo širdies drauge su kitomis moterimis, o tuomi tarpu nepalengvines jai nieko jos priderysės ir nedavės jai jokio atlyginimo už tai. Kiekvienas gali pigiai suprasti, juo toks pačios padėjimas pavirsta į nekantumą, pavėrdą ir netiklumą. Bet ir vyrui šitoks padėjimas yra nuolatine klautis pasileidimui, neapkenetimui ir pivimimui pačios. Ištikro, reikia nepaprastos Darpo mylistos ir nesvietiško rūpesčio, kad tarpu tokio sągyvenimo išturėtų žmogaus gamta. Anoje bioariuose pažitrėno — būk tik moterystė padaro žmogų žmogui — yra bent kiek ir teisybės. Juk-gi daugybė žmonių, kurie žengia moterystėn, neišpildė dar jų dorumo užduoties, nenusišveitė. Mielasirdingas Dievas dėlto juos ir suveda krūvon, idant podraug nusišveistų ir pasidarytų žmonėmis. Tikrai teip yra, moterystė turi būti vyrui ir pačiai augstoji dorybės mokykla, karaktoriaus auklėjimo rūnūs. Užtat bendras moterystės gyvenimas, su amžinais vergus sukergtas, išsėdėjimas savo tiesų, savo nuomonės, savo norų dėl šventos ramybės, ir yra anas kaitringas žydynis, kame išdegina savimeilės gielas: yra aukaširdio pečukas, kame atleidžia vyro kietumą, o užgrūdina pačios minkštumą. Antgalo moterystės gyvenimas yra galastavas, ant kurio yra galima išgalvoti visas širdžių šukes ir plove. Bet vis tai yra galima padaryti tuomet tik, kada abu, vyras ir pati, laikos už lygus, kada tarpu jų dviejų yra būtina vienybė. Lygybėi ir vienybėi esant, tinka senas priežodis: Moterystė yra šventas vienuolynas.¹ Ištikrujų, atmetus vienuolyną, niekas teip neišlavina žmogaus dorybės, kaip moterystė: jau tai per tylyjimą ir kantrybę, jau tai per pamokinimą ir kelio parodymą, jau tai per iškenčėjimą ir išsėdėjimą, jau tai per pasidėjimą vienas antram ir pastiprinimą vienas ant. Tikra teisybė juog moterystė yra augsta, yra šventa, reikia tik ją suprasti ir tvirtai pildyti. Bet geras moterystės supratimas yra tik tenai, kame vyras atsideda ant pačios be jokio ginčo, visas vienai ir kame pati

prilimpa prie vyro, idygesta jai, kaip šiepas medin, teip juog abu viena dvasia kvėpuoja.

Galopi kaip daug reiškia moterystės vienybė dėl žmoniškos, nebėra ko nei kalba. Jeigu moterystė būtų pas visus kaip reikia, tuomet ji išgydytų svietu nuo visokių paleistuvysčių. Visi pasidarytų kone šventi, pasikeltų visų dvasia augstyn, pasistaiytų gyvenimas daugumo. Žmonijai nėra tai menkas dalykas, ar pajautimiai raminas, ar ne; ar auka, išsėdėjimas ir dvasios vienybė moterysčių lizde viešpatuoja, ar ne, ir ar iš to lizdo — kurs yra rašodninkas visokie dorumo ir būdo užlaikymo — dorumas plėtos toliaus. Padorus vaikų auginimas yra svieto pamatas, o tas auginimas priguli nuo moterystės vienybės. Antgalo aiškias gyvenimas ir karalystės gerovė yra čia nemaž imaišytu. Kadangi moterystė yra išsėdėjimas savės ir praustvės vyro ir pačios širdies, tai ji priverčia daug daugiau darbuotis, suteikia norą, spēką ir darbo užveikimą. Tokia moterystė yra kurkas naudinges už aną, kuri vietoje viso šito, tykauja tik kūniškų geidulių ir saldumynų. Per tai nusilpinia dvasios ir doros sveikata, išardžiusi ir ant pikto apverčius viską iš vienos pusės, o iš antrosios padaro gyvenimą nesągyvenimu, užkrauna nepanešama našta, tikrą kančią. Šitie visi bioarus daiktai yra neatskiriami nuo suardytos moterystės.

VIII.

Jeigu moterystės vienybė teip yra svari ir vyrui su pačia ir jos šeimynai ir visai žmonijai, tat moterystės nusardymas yra dusyk² svauresnis. Šnekėti apie moterystės vienybę, o nemisllyti visupirma apie vienybės laiką, būtų tai plepėti niekus. Jau geriau daugpatystė, neg suardytą moterystę. Moterė, kuri turi dalytis vyro širdžia su kitomis ir nežino begu nesitiekėti nebus išmesta pro duris, nėra teip nelaiminga, kaip aną, kuriai prisieina viską panešti, kad netaptų išloškta iš namų ir kad nereiktų atiduoti savo vietą kokiam saugulovei. Šitokia dalis tuo tankiau patinka pačią, juo ši labiau nusizemina. Kodėl aš papiekiu tautas, pas kurias daugpatystė esti karalystės istaiga? Kuomi yra mūsų padėjimas geresnis nuo to laiko, kuomet liko įvestas moterystės suardymas? Pasakysiu stačiai, bene pasidarėme mės dar piktesni³. Ar mūsų moterystės nepavirto į malnas ir klaidas, kokias randame tik pas Aprikos mūrius ir kitas geiduliuose paskenčius tautas? Žmogus daugpatis traukia junga teip, juog tankiai jis yra piktesnis vergus už savo žmonas. Jam prisieina viską padaryti ir viską iškenėti, kiek vien begali, kad tik numaldytų savo liktynę. Mūsų šviesiame krašte yra vyrans kur-kas erčiau. Jie turi tiek pat, kiek jiems patinka, bet atsakyti ir vargo neturi jokio. Žmonės, įkurdami moterystės suardymą už rubežias ir pigiai leizdami persiskirti vyrui su pačia, padarė mūsų apžviestam amžiu didelę godą, praklurdė viešą dorumą, karusė parėdos stulpą, pažeminio karaktorių mūsų kartos ir — kas dar yra blogiau — apidengė tą moterystės suardymą įstatymo švarku. Tas tiesa, atsisaukiamie prie šv. Rašto — būk šis leidžia pasimesti, — bet parodome tuomi tik, kaip baidžia pagedome. Jeigu mūsų unoras ir drovatis nebūtų pranykusiu iki galo, kaip mes galėtume išmėtinėti žydams jų kietisirdystę, nekaltinę patys savės? Kuomi-gi mūsų kūno geiduliai yra vertesni už žydų, kurie pasileidė spyrys prieš Jehovą?

Pagal sveiko proto, dorumo būdo ir tiesos moterystė turi būti neišardoma. Pirmu-pirmausiai reikalauja šito pati moterystė. Priežadai, kurie nebūtų išpildyti visur ir visuomet, būtų niekas daugiau, kaip melas. Slapties durys gadina visą rūmą. Ryšys, kurs gali kuomet noris nutrūkti, negali būti niekadus pačiam malonus. Čia yra nuolatine baidi pagunda prisiegos sulaužymui. Iš vyro šalies yra nedovanojama šunystė, jeigu jis pridaža mylėti tik tuomi tarpu ir išsidera prizažu neišpildysias, sulgy nenoresias. Kaip yra galima pavadinoti kitaip tokį prizadėjimą, kad ne prisiegos pajuko? Kaip gali tokia moterystė būti istaiga dorumo padauginimui? Tiktai tuomet ji gali būti geidulių apinasiur, kuomet ji yra nesuardoma; tiktai tuomet, kuomet, nedavusi žmogui išsilukti, primena jam Apaštalo žodžius: Nesiduk paviekti piktam, bet paveiki pikta geru. Sakau, tik tuomet moterystė stojis dorybės mokykla. Bet kas čia dūmoja apie šita? Kuolaik melė viršauja kaip kūno jausmas, tuolaik vyras su pačia gyvena krūvoje. Sulgy prisieina kūno jausmą permaintyti dorybėn, moterystė ir išira. Tokia moterystė gali sau būti viskas, tik nebus niekaip geryneiga. Tokia moterystė ko bebajofusi pyklėi ir nekantrybė, erzina vis bedorus privalumus ir gadina abai šali, vyrą ir pačią. Juo mažiau juoda rūpinas pagėdima pataisyti, tuo labiau abu mano, būk tai persiskyrus būsia geriau. Tokiamė padėjime ka čia gali padėti privedžiojimas, idant vienas kitam nusileistų? Kurs čia prizadės nusileisti? Tokiamė atsitikime išganytojas žodžiai nebeturii vertės, kame yra pasakyta, juog kiekvienas, kurs pažūrės į moterį ir gaisis jos savo širdyje, jau sukeksavo (Mat. V, 28).

Moterystės suardymą reikia dar labiau papiekti, žiūrint iš kertės pačių dviejų, t. y. vyro ir pačios. Tegul sau mūsų galdynė išaugština moterišką lyti padangėna, būk tai ne dėl kūniškų geidulių, vienok, teisybę pasakius, ji laiko moterį per nieką ir nepripažista jai nei tiesų, nei pagodonės. Moters padėjimas suardytoje moterystėje yra kuotankiausiai verksmingas. Yra tai didelė begėdystė iš vyro šalies pasakyti pačiai: eik kur sau nori, (Toliaus bus.)

1 Pivatikis — Materijalistai.
2 Siela — gyvo žmogaus, vėli — mirusio.
3 Vienuolynas — Klosterius.

1 Vienuolynas — Klosterius.

1 Moterystės suardymas — divortium.

